

ГРОДЗЕНСКАЯ УНИВЕРСИТЕТ

ОРГАН РЕКТАРАТА, ПАРТКОМА, ПРАФКОМАУ, КАМИТЕТА КАМСАМОЛА
ГРОДЗЕНСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНИВЕРСИТЕТА ИМЯ Я. КУПАЛЫ

№ 4 (159) 29 СТУДЗЕНЯ 1991 ГОДА

ПРА НАВУКОВУЮ СПАДЧЫНУ ЗЕМЛЯКА

Да 130-ых угодкаў
Я. Карскага

Імя нашага сляйнага земляка акадэміка Яхима Карскага добра ведаюць ва ўсіх славянскіх краінах і асяродках славянскай культуры свету. Ён вывучаў і даследаваў не толькі беларускую, рускую і ўкраінскую, але і польскую, чэшскую, сербахарвацкую і балгарскую мовы. З сямісот сваіх навуковых прац большую частку Я. Карскі прысвяціў мове свайго народа — беларускай. Яго фундаментальнае даследаванне «Беларусы» (шэсць кніг) — сапраўдная энцыклапедыя беларускага народа. Наш зямляк упершыню стварыў этнаграфічную карту Беларусі, вызначыў межы этнічнай тэрыторыі Беларусаў.

Яхим Карскі нарадзіўся 1 студзеня 1861 года ў вёсцы Лаша Гродзенскага павета. Вучыўся ў народных вучылішчах Навагрудскага павета, у Мінскай семінарыі, у Нежынскім гісторыка-філалагічным інстытуце. Затым працаваў у Віленскай гімназіі, у Варшаўскім універсітэце. З 1905 па 1910 быў рэктарам Варшаўскага універсітэта. Доктар філалогіі, акадэмік, Я. Карскі зрабіў вялікі ўклад у славянскую навуку.

Пра навуковую спадчыну нашага земляка ішла гаворка на першых навуковых Чытаннях, якія адбыліся 15 студзеня 1991 года на філалагічным факультэце Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы. Акрамя вучоных нашага ўніверсітэта, у Чытаннях прынялі ўдзел навукоўцы з Ленінграда, з Акадэміі навук БССР і Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Леніна.

Пра родныя сцежкі Яхима Карскага эмацыянальна і змястоўна гаварыў Апанас Пятровіч Цыхун, вядомы краязнаўца, былы настаўнік Лашанскай школы, аўтар дзюх рукапісных прац пра Я. Карскага. Дзейнасць Я. Карскага ў кантэксце беларускай культуры канца XIX — пачатку XX стагоддзяў асвятліў у сваім дакладзе дацэнт кафедры беларускай культуры нашага ўніверсітэта А. М. Пяткевіч. Прафесар кафедры агульнай і рускага мовазнаўства Мінскага педагагічнага інстытута імя Горкага, аўтар грунтоўнай манаграфіі пра даследчыка славянскай моў М. Г. Булахаў выступіў з дакладам «Карскі як русіст і палеограф».

Пра даследаванне Я. Карскага словаўтваральнай сістэмы беларускай мовы зрабіў даклад прафесар П. У. Сцяцко. Загадчык аддзела славянскага і тэарэтычнага мовазнаўства інстытута мовазнаўства Акадэміі навук БССР Г. А. Цыхун расказаў пра беларуска-іншаславянскія паралелі ў працах Карскага. Вялікую цікавасць выклікаў даклад дацэнта кафедры беларускай літаратуры нашага ўніверсітэта І. В. Жука на тэму «Дыскусія 1923 года вакол «Беларусаў» Карскага». З паведамленнем «Сказанне аб Сівіле-праарочыцы» ў даследаванні Я. Карскага і пытанні структуры і стылістыкі тэксту» выступіла прафесар кафедры рускай мовы БДУ А. І. Яновіч. Загадчыца кафедры рускай мовы нашага ўніверсітэта дацэнт М. В. Канюшкіна разгледзела параўнальна-супастаўляльны сінтаксіс у «Беларусах» Я. Карскага.

П. СЦЯЦКО.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ

На апошнім агульнаўніверсітэцкім партыйным сходзе камуністы абмяркоўвалі асноўныя напрамкі «ПРАГРАМЫ ДЗЕЙНАСЦІ ПАРТЫЙНАЙ АРГАНІЗАЦЫІ

Партыйная арганізацыя ўніверсітэта, пацвярджаючы вернасць ідэям Кастрычніка і сацыялізма, падтрымліваючы выпрацаваныя XXVIII з'ездам КПСС і XXXI з'ездам Кампартыі Беларусі асноўныя напрамкі партыйнай палітыкі, будзе сканцэнтравана ўсе намаганні на забеспячэнне адзінства сваіх радоў, на выпрацоўку і рэалізацыю практычных мер па забеспячэнню стабільнасці палітычнай, сацыяльнай і маральнай абстаноўкі ва ўніверсітэце.

САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНЫЯ ПЫТАННІ

У нашым грамадстве разгарнуліся глыбокія палітычныя і сацыяльна-эканамічныя пераўтварэнні, якія здзяйснююцца ў складаных умовах эканамічнага і палітычнага крызісу, які ўсё больш паглыбляецца, распадагаюцца сувязі, скарачэння аб'ёму вытворчасці і нацыянальнага даходу. З'явіліся такія непрыглядныя рысы нашай рэ-

ГРОДЗЕНСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНИВЕРСИТЕТА ИМЯ Я. КУПАЛЫ У СВЯТЛЕ РАШЭННЯУ ХХVIII З'ЕЗДА КПСС І ХХХІ З'ЕЗДА КПБ.

Публікуем тэкст Праграмы з улікам прапаноў і дапаўненняў, выказаных камуністамі на сходзе.

— медыцынскае абслугоўванне;
— паляпшэнне набору асартыменту прадуктаў і якасць прыгатавання стравы ў сталовай і буфетах ўніверсітэта;
— павышэнне стыпендыяў студэнтам і аспірантам;
— забеспячэнне супрацоўнікаў і студэнтаў прамысловымі таварамі першай неабходнасці па дзяржаўных, а не па рынковых цэнах;
— паляпшэнне ўмоў працы і

вання Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік, выпрацоўку ў кожнага камуніста і беспартыйнага, выкладчыка, супрацоўніка, студэнта яснай жыццёвай пазіцыі і актыўнага ўдзелу ў гэтым стваральным працэсе.

У сувязі з гэтым партарганізацыя выступае супраць недаацэнкі ролі марксісцка-ленінскай тэорыі, невыпатрабаванасці ўсіх яе багаццяў за паслядоўны творчы падыход да вывучэння тэорыі і практыкі сацыялізма, асмислен-

ПРАГРАМА

ДЗЕЙНАСЦІ ПАРТЫЙНАЙ АРГАНІЗАЦЫІ ГРДЗУ ИМЯ Я. КУПАЛЫ
У СВЯТЛЕ РАШЭННЯУ ХХVIII З'ЕЗДА КПСС І ХХХІ З'ЕЗДА КПБ.

Сваю авангардную ролю партыйная арганізацыя будзе зацвярджаць практычнымі справамі па перабудове ўсіх бакоў жыцця ўніверсітэта, дзейнічаючы палітычнымі метадамі праз факультэцкія (цэхавыя) партарганізацыі, партком і партбюро, камуністаў, працуючых у саветах ўніверсітэта і факультэтаў, у камсамольскіх і прафсаюзных арганізацыях. Партком і партбюро будуць будаваць унутрыпартыйны адносіны на аснове ідэйнай супольнасці і партыйнага таварыства, свядомай дысцыпліны, адзінства слова і справы. Будуць дабівацца рашучага размежавання з тымі, хто стаў на антыкамуністычныя пазіцыі, адхіляе ідэйна-палітычныя і арганізацыйныя асновы партыі, вядзе справу да яе развалу.

Партыйная арганізацыя адхіляе ўсякага роду напады на КПСС і КПБ, незаконныя патрабаванні аб дэпалітызацыі навучальных устаноў, у тым ліку ўніверсітэта, і выказваецца за захаванне сеткі факультэцкіх партыйных арганізацый. Камуністы будуць актыўна супрацьдзейнічаць антысацыялістычным сілам, рашуча выступаць супраць дэкавання ад памяці Маркса, Энгельса, Леніна, іншых вядомых дзеячоў рэвалюцыйнага руху, супраць дыскрэдытацыі іх тэорыі і асоб, супраць фактаў вандалізму і дэкаваў над помнікамі дзеячам рэвалюцыі, Савецкай дзяржавы, над сімваламі нашай дзяржаўнасці і айчынай культуры, над магіламі воінаў, загінуўшых у баях за Радзіму.

Камуністы партыйнай арганізацыі будуць дабівацца таго, каб адукацыя і выхаванне ва ўніверсітэце як дзяржаўнай навучальнай установе базіраваліся на канстытуцыйных палажэннях, у якіх замацаваны сацыялістычны выбар, на прынцыпах сацыялістычнай маральнасці.

Партыйная арганізацыя будзе весці работу па гуманітарызаванню адукацыі, перабудове выкладання культуры, над магіламі воінаў, загінуўшых у баях за Радзіму.

Камуністы партыйнай арганізацыі будуць дабівацца таго, каб адукацыя і выхаванне ва ўніверсітэце як дзяржаўнай навучальнай установе базіраваліся на канстытуцыйных палажэннях, у якіх замацаваны сацыялістычны выбар, на прынцыпах сацыялістычнай маральнасці.

чаінасці, рэзка зніжаючы ўзровень жыцця многіх камуністаў і беспартыйных з ліку супрацоўнікаў і студэнтаў ўніверсітэта, як рост цэн, татальны дэфіцыт, спекуляцыя, нахабны злачынны свет, непатухаючы ачагі міжнацыянальных канфліктаў, якія выклікалі таможныя бар'еры па перамяшчэнню рэспублікамі харчовых і прамысловых тавараў і г. д.

Партыйная арганізацыя ўніверсітэта, выступаючы за фарміраванне грамадзянскага таварыства, у якім не чалавек існуе дзеля дзяржавы, а дзяржава — дзеля чалавека, асноўнымі задачамі лічыць: забеспячэнне спрыяльных умоў жыцця савецкага грамадзяніна; адстойванне яго інтарэсаў; правядзенне актыўнай барацьбы супраць любых спроб згортвання сацыяльных праграм, ушчышчэння інтарэсаў працоўных.

Цалкам падтрымліваючы праграмную заяву XXVIII з'езда КПСС «Да гуманнага, дэмакратычнага сацыялізма», партарганізацыя ГРДЗУ лічыць, што абавязана мець сваю дакладную пазіцыю ў адносінах да сацыяльна-эканамічных пытанняў і культуры супрацоўнікаў і студэнтаў Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта на перыяд пераходу да рынковай эканомікі. Пры гэтым камуністы праяўляюць упэўненасць, што вырашыць вышэйказаныя задачы можна толькі сумеснымі намаганнямі з рэктаратам, прафкомамі, камсамольскай арганізацыяй ўніверсітэта, з Саветамі народных дэпутатаў, партыйнымі і іншымі грамадскімі арганізацыямі і аб'яднаннямі працоўных горада.

Партарганізацыя лічыць неабходным распрацаваць ўніверсітэцкую сістэму сацыяльнай абароны і матэрыяльнай падтрымкі выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў, дабіваючыся, каб узровень іх даходаў за кошт зарплат, стыпендыяў, пенсій і дапамогі быў не ніжэйшым пражытнага мінімуму. Рэалізацыя праграмы павінна забяспечыць: — кожнаму чалавеку сацыяльна-гарантаваны ўзровень прадстаўлення жыцця (кватэр і інтэрнатаў), стварэнне ў інтэрнатах нармальнага ўмоў для пражывання студэнтаў і іншых катэгорый супрацоўнікаў ГРДЗУ;

быту жанчын;
— даваць дзецям дашкольнага ўзросту супрацоўнікаў і студэнтаў ўніверсітэта дзіцячыя сады-яслі;

— паляпшэнне становішча інвалідаў, ветэранаў, воінаў-інтэрнацыяналістаў, сем'яў загінуўшых ваенаслужачых і пацярпеўшых ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС;
— падтрымка разнастайных відаў кааператываў уласнасці і ўласнасці грамадскіх арганізацый; працоўнага ўдзелу студэнтаў у будаўнічых атрадах, аграпрамысловым комплексе і г. д.

— абаронныя механізмы пры пераходзе да рынковай эканомікі, звяртаючы ўвагу на кампенсацыю страт супрацоўнікам і студэнтам ГРДЗУ, звязаных з пераглядам рознічных цэн на тавары і паслугі, кантраляваць дзейнасць сістэм індэксацыі грашовых даходаў у залежнасці ад росту спажывецкіх цэн;

— дзейсны механізм падтрымкі занятасці, працаўладкавання і прафесійнай перападрыхтоўкі, забеспячэнне выплаты дапамогі на перыяд часовай незанятасці, перавучвання і перакваліфікацыі;

— павелічэнне дзяржаўных асцяжненняў на навучальны працэс і фундаментальныя даследаванні;

— умацаванне базы навукі, развіццё бібліятэкі, архіва, інфармацыйнай тэхнікі;

— даступнасць усіх да культурных каштоўнасцей, да культурнай спадчыны народаў СССР, усеагульнай эстэтычнай асветы;

— рэгулярнае культурнае правядзенне вольнага часу і спартыўна-масавых мерапрыемстваў.

ІДЭАЛАГІЧНАЯ РАБОТА
У цэнтры ідэалагічнай работы партарганізацыі ўніверсітэта ставіць канкрэтнага члена калектыву. Практычны напрамак ідэалагічнай работы, яго метадалогія складаюцца з вызначэння рашэнні XXVIII з'езда КПСС і XXXI з'езда КПБ.

Асноўнай задачай ідэалагічнай работы на сучасным этапе развіцця грамадства партарганізацыя лічыць усеагульную прапаганду і падтрымку ў калектыве ўніверсітэта і за яго межамі тэорыі і практыкі перабудовы, абнаўлення сацыялізма, умаца-

вання Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік, выпрацоўку ў кожнага камуніста і беспартыйнага, выкладчыка, супрацоўніка, студэнта яснай жыццёвай пазіцыі і актыўнага ўдзелу ў гэтым стваральным працэсе.

У сувязі з гэтым партарганізацыя выступае супраць недаацэнкі ролі марксісцка-ленінскай тэорыі, невыпатрабаванасці ўсіх яе багаццяў за паслядоўны творчы падыход да вывучэння тэорыі і практыкі сацыялізма, асмислен-

ня гістарычнага вопыту XX стагоддзя, спадчыны К. Маркса, Ф. Энгельса, У. І. Леніна, іншых дасягненняў рэвалюцыйнай і прагрэсіўнай думкі. Асноўная нагрузка ў гэтым напрамку кладзецца на камуністаў кафедры палітычных і сацыяльных навук.

Сёння, як ніколі, узрастае роля падрыхтаванага ідэялага-прапагандыста, агітатара, лектара, валодаючага не толькі прафесійна-навуковымі ведамі і шырокай эрудыцыяй, але і высокай палітычнай культурай, здольнага весці палеміку, ясна выкладаць свае пазіцыі, мэтанакіравана ўплываць на аўдыторыю. Гэтану павінна служыць адроджаная палітычная вучоба, пошук яе новых форм. Для пярвічных партарганізацыйных факультэтаў такой формай можа быць дыскусійны клуб «Дыялог», для камуністаў кафедры — кафедральны і міжкафедральны метадыка-метадалагічныя семінары, для студэнтаў — маладзёжная гасціная «Студэнт і час». Для клуба «Дыялог» рэкамендуецца наступная прыкладная тэматыка, звязаная з абмеркаваннем матэрыялаў XXVIII з'езда КПСС і XXXI з'езда КПБ, наступных пленумаў ЦК КПСС і ЦК КПБ:

а) КПСС на шляху абнаўлення. Што даў XXVIII з'езд партыі і народу?

б) Гуманнае, дэмакратычны сацыялізм. Якім мы яго бачым?

в) Рэгуломы рынак — мара або рэальнасць?

г) Ідэалогія, навука, культура ў сучаснай перабудовчай палітыцы КПСС.

д) КПСС і міласэрнасць: ці ёсць кропкі сутыкнення?

е) КПСС і моладзь: хто на чым баку?

ж) КПБ ва ўмовах шматпартыйнасці: праблемы і рашэнні.

На кафедральных і міжкафедральных (факультэцкіх) семінарах неабходна спалучаць абмеркаванне актуальных ідэйна-тэарэтычных і навукова-метадалагічных аспектаў дысцыплін, забяспечваемых кожнай канкрэтнай кафедрай, сацыяльных вынікаў навукова-тэхнічнай рэвалюцыі, значэння гуманітарных грамадазнаўчых ведаў, навукі ў рашэнні праблем бурнага развіцця сучаснага грамадства.

(Працяг на стар. 2)

(Працяг, пачатак на стар. 1)

У гэтай «Студэнт і час» мэтазгодна разглядаць пытанні тэорыі і практыкі жыцця студэнтаў, моладзі, маладых спецыялістаў ва ўмовах перабудовы, іх ролі і месцы ў замацаванні і паглыбленні яе пазітыўных працэсаў.

Неабходна шырока ўкараняць самаадукацыю, самастойнае вывучэнне марксісцка-ленінскай спадчыны. Трэба смялей ісці на стварэнне дыскусійных клубаў, развіваць гарызантальныя структуры, дапамагаючы камуністам выпрацаваць асабістыя пазіцыі. Пры гэтым не замыкацца ў сваім партыйным асяроддзі, а смела ісці на дыялог з прадстаўнікамі розных рухаў і арганізацый. Апошняе патрабуе пастаяннага атрымання поўнай і аб'ектыўнай інфармацыі па ўсіх пытаннях, звязаных з жыццядзейнасцю партыі, краіны, рэспублікі, мясцовага рэгіёну. З гэтай мэтай лічыць мэтазгодным у калектыве ўніверсітэта, факультэтаў рэгулярна арганізоўваць выступленні дэлегатаў XXVIII з'езда КПСС і XXXI з'езда КПБ, народных дэпутатаў СССР і БССР, мабільных інфармацыйных груп Гродзенскага ГК КПБ, сустрэчы з кіраўнікамі партыі і грамадска-палітычных рухаў, функцыянероў універсітэце і рэгіёне.

У ажыццяўленні камуністамі выхавальнай работы, забяспечваючай становае ўздзеянне на маральна-псіхалагічны клімат у калектыве ўніверсітэта, у арганізацыі і правядзенні мерапрыемстваў, прысвечаных дзяржаўным і прафесіянальным святам (гадавіне Кастрычніцкай рэвалюцыі, дню нараджэння У. І. Леніна, 1 Мая, святу Перамогі, Дню навукі і іншым), у масава-палітычных акцыях, якія праводзяцца ў сценах вуза і ў студэнцкіх інтэрнатах, неабходна шырэць выкарыстоўваць простыя і даступныя сродкі ўздзеяння на свядомасць людзей — газету «Гродзенскі ўніверсітэт», насценны друк, лістоўкі, рукапісныя плакаты, ло-

зунгі, звароты, заўвагі. Дзейнасць гэтых сродкаў — у іх апэратыўнасці.

Пераўтварэнне ў жыццё платфармы КПСС «Аб нацыянальнай палітыцы партыі ў сучасных умовах», заключэнне новага саюза на дагавору, напрамку дзейнасці камуністаў універсітэта па фарміраванню палітычнай куль-

туры выкладчыкаў і студэнтаў неабходна перыядычна разглядаць на парткоме, партыйных бюро партарганізацый факультэтаў і падраздзяленняў, мэтазгодна вынесці на абмеркаванне агульнаўніверсітэцкага партыйнага сходу.

Вялікае практычнае і ідэяна-палітычнае значэнне надае партарганізацыя ўдзелу ў выкананні абласных комплексных праграм «Родная мова», «Спадчына», «Сям'я», рэалізацыі ва ўніверсітэце ўвайшоўшага ў сілу з 1 верасня 1990 года «Закона аб мовах у Беларускай ССР», павышэнню ролі прафесарска-выкладчыцкага саставу і студэнцтва ў нацыянальным адраджэнні і здзяйсненні суверэнітэта Беларусі, даследаванні вучонымі ўсіх кафедраў праблематыкі беларускага рэгіёну, яго гісторыі і культуры.

Парткому сумесна з сацыялагічнай лабараторыяй неабходна наладзіць вывучэнне думкі выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў па найбольш важных пытаннях жыцця ўніверсітэта, рэспублікі і краіны.

Партбюро факультэтаў прадумаць і здзейсніць новыя формы выкарыстання насценных газет.

У эфектыўнасці ідэалагічнай работы партарганізацыі вялікая

роля ідэянага з'яднання камуністаў, іх цяпернасці і вытрымкі, адсутнасць панікі, вывучэння і ўліку грамадскай думкі, аналізу вынікаў. Трэба рабіць вывады з памылак, не баяцца смелых рашэнняў, учынкаў, пазбягаць фармалізму і шаблону, падтрымліваць грамадска-значныя ініцыятывы, якія нараджаюцца ў ка-

леннага выканання сваіх абавязкаў, актыўнай пазіцыі ў захаванні адзінства прафсаюзных арганізацый, супрацьдзеяння прымяненню прафсаюзнымі арганізацыямі папулісцкіх метадаў дзейнасці.

Партыйная арганізацыя выступае за ідэянае і арганізацыйнае супрацоўніцтва з камсамольскай

іх работы студэнцкай моладзі для вывучэння, даследавання розных сацыяльных і вытворчых праблем і іх безадкладнага вырашэння;

— абмеркаванне на партыйных сходах толькі праект рашэнняў, а не дакладаў. Апошня могуць быць толькі каментарыямі да іх;

ПРАГРАМА

ДЗЕЙНАСЦІ ПАРТЫЙНАЙ АРГАНІЗАЦЫІ ГРДЗУ ІМЯ Я. КУПАЛЫ У СВЯТЛЕ РАШЭННЯЎ XXVIII З'ЕЗДА КПСС І XXXI З'ЕЗДА КПБ.

лектыве, міжнацыянальную і міжпартыйную згоду і супрацоўніцтва, актыўна супрацьстаяць ідэям і дзеянням, якія чужыя сацыялізму.

СУВЯЗЬ З ГРАМАДСКІМІ АРГАНІЗАЦЫЯМІ

Партыйная арганізацыя ўніверсітэта адкрыта да ўзаемадзеяння і супрацоўніцтва з усімі грамадска-палітычнымі арганізацыямі сацыялістычнай, гуманістычнай, дэмакратычнай арыентацыі, будзе весці з імі абмен думкамі, арганізоўваць інфармацыйныя сустрэчы, «круглыя сталы», публічныя дыскусіі з мэтай лепшага разумення пазіцыі партнёраў, выявіць магчымасці згоды і супрацоўніцтва. Разам з тым яна будзе выкрываць сапраўдныя мэты і імкненні тых, хто займае антыкамуністычныя пазіцыі, супрацьстаяць дзейнасці любых дэструктыўных і экстрэмісцкіх сіл.

Камуністы ўніверсітэта зацікаўлены ў павышэнні дзеяздольнасці прафсаюзных арганізацый, больш эфектыўным адстойванні імі правоў і законных інтарэсаў сваіх членаў. Партыйная арганізацыя будзе аказваць ім дапамогу і падтрымку, патрабаваць ад працуючых у прафсаюзных органах камуністаў добра сум-

і іншымі маладзёжнымі арганізацыямі сацыялістычнай арыентацыі. Прыарытэтнай задачай яна лічыць захаванне ва ўніверсітэце дзеяздольнай камсамольскай арганізацыі, не страціўшай яснай грамадска-палітычнай арыентацыі. Неабходна ўсяляк падтрымліваць усе грамадска — значныя маладзёжныя ініцыятывы ва ўніверсітэце, актыўна садзейнічаць стварэнню ўніверсітэцкага фонду сацыяльнай абароны студэнтаў. Устанавіць імянную студэнцкую стыпендыю партыйнай арганізацыі. Больш настойліва дабівацца дзейсных мер па палепшэнню ўмоў вучобы, быту і вольнага часу студэнтаў ўніверсітэта.

АРГАНІЗАЦЫЙНА-ПАРТЫЙНАЯ РАБОТА

Прыарытэтнымі напрамкамі ў арганізацыйна-партыйнай рабоце з'яўляюцца:

— забяспечэнне прытоку ў партыю новых сіл з ліку выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнцкай моладзі;

— правядзенне не менш аднаго сходу ў 1-2 месяцы, памятаючы пры гэтым, што чым больш крутыя падзеі, тым больш патрэбны калектывны савет камуністаў;

— стварэнне камісій, экспертных груп з прыцягненнем да

— пастаяннае прыняццёва абмеркаванне на партыйных сходах камуністаў-кіраўнікоў і камуністаў-спецыялістаў. Партыйныя арганізацыі не будуць умешвацца ў распараджальную дзейнасць адміністрацыі і неси адказнасць за яе вынікі;

— недапушчальнасць у партыйных арганізацыях фінансаванні ізаляцыянізму, які з'яўляецца пагубным для партыі;

— падтрымка і выступленне з ініцыятывамі правядзення розных дабрачынных акцый па збору сродкаў на аднаўленне і рэстаўрацыю помнікаў гісторыі і культуры Беларусі, выданне кнігі «Памяць»;

— стварэнне з сумы партыйных узносаў спецыяльнага фонду абароны інтарэсаў членаў партыі і аказання дапамогі тым, хто яе чакае;

— ажыццяўленне сістэмы мер па прававой сацыяльнай абароне прафесараў і выкладчыкаў ўніверсітэта;

— зацвярджэнне і падтрымка духу таварыства, дабрабыту і ўзаемнай дапамогі ў партыйным асяроддзі. Выкараненне недаверу ў адносінах паміж камуністамі, недапушчальнасць праяў няроўнасці сярод членаў партыі ў залежнасці ад займаемага становішча ў грамадстве.

3 ПАСТАНОВЫ ПАРТЫЙНАГА СХОДУ:

1. Згадзіцца з праектам каштарыса расходаў.
2. Лічыць мэтазгодным пералічыць сабраныя за 1991 год членскія ўзносы на рахунак гаркома партыі.

КАШТАРЫС РАСХОДАЎ ПАРТЫЙНАЙ АРГАНІЗАЦЫІ ГРОДЗЕНСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ Я. КУПАЛЫ

Усяго даходаў — 7.200 руб. (600 руб. у месяц). Расходы па артыкулах

Артыкулы расходаў	У месяц (руб.)	У год (руб.)
1. Стыпендыі студэнтам	60	720
2. Зарплата тэхнічнаму сакратару	60	720
3. Зарплата сакратару парткома	225	2700
4. Сац.страх (26 працэнтаў ад зарплат у п. 2,3)	74,1	885,2
5. Аказанне дапамогі камуністам, падпіска на партыйны друк і іншыя расходы		2.175,8
	Усяго	7.200

Зацверджаны на партыйным сходзе Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Я. Купалы 17.01.91 г., пратакол № 1.

НАМ ПІШУЦЬ

ГАРАДЗЕНСКАЯ ХАРУГВА СКАЎТАЎ

Ну, вось нарэшце з'явілася першая зацікаўленасць беларускім адраджэннем і ў моладзі. З'явілася хоць якая-небудзь альтэрнатыва польскаму харцэрству. Пачала існаванне Гарадзенская харугва скаўтаў. Чаму менавіта такая назва? Напэўна таму, што арганізатары скаўтскага руху ў нашым горадзе ставяць сваёй галоўнай мэтай адраджэнне беларускасці і выхаванне дзяцей у нацыянальным духу. І таму звярнулася да старабеларускай назвы «дружыны» — «харугва».

Прадстаўнік Гродзенскага скаўтства Сяргей Сяргеюк, студэнт другога курса фізічнага факультэ-

та ўніверсітэта ў сярэдзіне мінулага года пабыўаў на ўстаноўчым з'ездзе Рускіх скаўтаў у Маскве:

— З'езд праходзіў пад знакам расійскага адраджэння, таму пытанні падыходзілі больш для Расіі. Але было цікава паслухаць людзей, якія займаюцца гэтым на працягу многіх гадоў.

Напэўна не патрэбна нагадваць, што скаўтскі рух пачаў сваё жыццё ў Англіі. Ён так пашырыўся, што зараз існуе ў многіх краінах усяго свету. Але высновы для яго вельмі розныя, напэўна, таму і мае ён у нас шэраг асаблівасцей. Амаль ва ўсіх кра-

інах бог з'яўляецца галоўнай часткай скаўтызму. Але мы так выхаваны, што растлумачыць дзецям, што такое бог, зможа не ўсякі. А арганізатарам скаўтскай харугвы ў Гародні самім па 18—20 гадоў. Акрамя таго, нашы скаўты добра ставяцца да ўсіх веравызнанняў.

Па-другое, перад нашымі скаўтамі стаіць галоўная задача: адрадзіць культуру і гісторыю роднай зямлі, зацікавіць гэтым моладзь, павысіць агульны ўзровень кожнага, дапамагчы размаўляць па-беларуску. Я гутарыла з першымі гродзенскімі скаўтамі

дзявяностых гадоў. Уражанне? Добрыя хлопцы, якія неабякава ставяцца да жыцця. Якім наскучылі толькі размовы аб беларусізацыі. Якія маюць ідэю і спадзяюцца: што-небудзь павінна атрымацца.

Яны не хочуць рыхтаваць нікому змены: ні камсамолу, ні піянеры, ні нават «Паходні». Скаўтская харугва павінна быць дэпалітычным арганізацыяй, куды прымаюцца хлопцы і дзяўчынкі з 10 гадоў. Яшчэ няма ні грошай, ні матэрыяльнай базы, але абавязкова павінна працаваць летнік за горадам. Будучы свой сцяг, эмбле-

ма, форма. Але гэта як даніна гісторыі. Напэўна таму гродзенцы хочучы як эмблему ўзяць блакітны васілёк на белым фоне, а не лілію, як ва ўсіх.

Хлопцы не збіраюцца засяроджвацца на саміх сябе. Ужо зараз пачынаюць замацоўваць сувязі са скаўтамі Літвы і Польшчы.

Але пакуль што галоўнае — набывць грошы. Хто можа ім дапамагчы? Усе, у каго яны ёсць, лічыць адзін з арганізатараў Гродзенскай харугвы.

Тыя, каго зацікавілі скаўты, могуць пазваніць па тэлефонах: 31-83-84, 33-56-25.

Н. ГРЫБ.

В. О. Ключёўскі. 1841 — 1911

Аб значэнні гісторыі

«... Без ведання гісторыі мы павінны прызнаць сябе выпадковасцяй, якія не ведаюць, як і навошта прыйшлі ў свет, як і для чаго мы жывём, як і да чаго павінны імкнуцца».

«Гісторыя, гавораць тыя, хто не вучыўся гісторыі, нікога нікому не навучыла. Калі гэта нават і праўда, то гісторыя як навукі ніколі не датычыцца: не кветкі вінаватыя, што сляпы іх не бачыць, але гэта і няпраўда: гісторыя вучыць нават тых, хто ў яе не вучыцца, яна іх правучае за невуцтва і заняўбанне. Хто дзейнічае без яе або насуперак ёй, той заўжды шкадуе аб сваіх адносінах да яе. Яна пакуль што вучыць не таму, як жыць па ёй, а як вучыцца ў яе, яна толькі лупцуе сваіх някемлівых або лянлівых вучняў, як страўнік карае прагных або неасцярожных гастрономаў (аматараў паесці, — В. Ч.) не паведамляе ім правілаў здаровага харчавання, толькі даючы ім адчуваць памылкі іх у фізіялогіі...»

Гісторыя — гэта ўлада: калі людзям добра, яны забываюць пра яе і свой дастатак прыпісваюць сабе самім; калі ім робіцца дрэнна, яны пачынаюць адчуваць яе неабходнасць і цаніць яе дабрадзеіства».

АБ ЛЕКТАРСКИМ МАЙСТЭРСТВЕ

«Гаворачы публічна, не звяртайцеся ні да слыху, ні да розуму слухачоў, а гаварыце так, каб яны, слухаючы вас, не чулі вашых слоў, а бачылі ваш прадмет... уяўленне і сэрца слухачоў без вас і лепш за вас зладзяць з іх розумам».

«Каб быць добрым выкладчыкам, трэба любіць тое, што выкладаеш, і любіць тых, каму выкладаеш».

ДАСЛЕДАВАННЕ

За час галаснасці і плюралізма мы яшчэ не адвыклі ад пагібельнай памылкі, што на кожную з 'яву гісторыі ёсць толькі адзін правільны пункт погляду і мноства памылак. Наша развіццё паказала, што ўсе спробы даць «адзіна правільнае» тлумачэнне гісторыі нідзе нічога не растлумачылі і не адкрылі. Адна падзея адкрылася Карамзіну, другая —

законаў Іван Грозны спаліў і выразаў увесь Вялікі Ноўгарад. Ключёўскі ўсё гэта бачыў скрозь смугу часоў, ён ўлічваў і клімат, і эканоміку, і мноства іншых фактараў. У яго першай працы, чытаючы яе вельмі ўважліва, можна заўважыць зусім новыя для таго часу ідэі: супастаўляючы маскоўскае ўпраўленне з дэмакратычнымі парадкамі на За-

паўночным захадзе — чамусьці не стаіць у цэнтры працы. Магістэрская дысертацыя «Древнерусские жития святых как исторический источник» напоўнена пошукамі праўлення свабоднай думкі ва ўмовах несвабоды.

Працуючы над «Житиями», Ключёўскі ў 1867 годзе друкуе артыкул «О хозяйственной деятельности Соловецкого монастыря в Беломорском крае». Вывад з гэтай працы важны і новы ў

родскае веча — усё ж праяўленае галаснасці безгалосных эпох. Парадокс, але Земскі сабор быў скліканы пры Іване Грозным, які «хацеў павянчаць апырчнину і Земскі сабор».

Глыбей іншых Ключёўскі адчуваў «анатомію рабства»: «Царь Борис возшел на престол не по праву родства, он не был отягощен прямым участием в злодействах опричнины и, по крайней мере формально, принял власть

Калі чытаеш Ключёўскага...

Ключёўскаму. Кожная гістарычная з 'ява павінна разглядацца з розных бакоў, але разам з тым патрэбна дробязь — талент гісторыка.

В. О. Ключёўскі, скончыўшы ў 1865 г. гісторыка-філасофскі факультэт Маскоўскага ўніверсітэта, 43 гады сваёй выкладчыцкай дзейнасці прысвяціў вывучэнню станаўлення свабоды ў рускай гісторыі.

Першая праца Ключёўскага «Сказания иностранцев о Московском государстве» з 'яўляецца «кандыдацкім сачыненнем» студэнта 4 курса. У 1866 г. яна публікуецца ў «Известиях Московского университета».

Некалькі пазней гісторык-марксіст М. Н. Пакроўскі адзінаццаць «Сказаний» Ключёўскага як кнігу «чисто описательную, не стремящуюся ни к каким обобщениям», скажа, што ён прытрымліваецца палажэнняў гісторыка-юрыдычнай школы. Гэтыя палажэнні на доўгія гады стануць вядучымі ў нашай гісторыяграфіі. Але на цяперашні час гэта ўяўляецца мне няправільным.

Наўрад ці растлумачаць гісторыі, на аснове якіх эканамічных

задае, ён займае антысамадзяржаўны пазіцыі. Так, чужаземец у яго «Сказаннях» ніяк не можа зразумець: «дикость ли народа требует самовластия государя или от самовластия народ так одичал и огрубел». У гэтай працы ўжо ёсць цікавасць Ключёўскага да значэння эканамічных з 'яў. Гэта была першая на рускай мове праца, прысвечаная аналізу важнага і часам недаступнага або нават невядомага гістарычнага помніка — сказанняў чужаземцаў.

Шэсць гадоў працягваецца праца над «Житиями святых». З усёй масы рукапіснага матэрыялу Ключёўскі адабраў і вывучыў каля 5 тысяч жывіц. Руская агіяграфія ўпершыню ў гісторыі навукі была аб'ектам менавіта навуковага, свецкага, а не царкоўнага вывучэння. Да Ключёўскага яна была толькі ў галіне выкарыстання царквы і вывучэння духоўных асоб. Рэзка крытыка прыкрыта акадэмічнымі ветлівасцямі і крайняй стрыманасцю тону: Ключёўскі не хацеў «сварыцца» з царкоўным светам, але ніяк не мог адыйсці ад ісціны. Асноўны вывад — аб неадпаведнасці жы-

цця рэчаіснасці — чамусьці не стаіць у цэнтры працы. Магістэрская дысертацыя «Древнерусские жития святых как исторический источник» напоўнена пошукамі праўлення свабоднай думкі ва ўмовах несвабоды.

Працуючы над «Житиями святых» была задумана тэма доктарскай дысертацыі: «Баярская дума», з размахам на ўвесь перыяд існавання, ад Кіеўскай Русі да пачатку XVIII стагоддзя. У 1880-81 гг. частка гэтай працы друкуецца ў часопісе «Русская мысль», а праз год, значна перапрацаваўшы тэкст, Ключёўскі выдае яе асобнай кнігай. Ён пісаў: «Палітычная і адміністрацыйная гісторыя Баярскай думы цёмная і бедная на падзеі, пазбаўлена драматычнага руху. Закрыта ад грамадства гасударом зверху і дзякам знізу, яна з 'яўляецца канстытуцыйнай установай з шырокім палітычным уплывам».

Баярская дума ў Ключёўскага пры ўсёй сваёй недасканаласці ўсё ж была процівагай адзінаўладдзю і праяўленнем адносна незалежнай палітычнай думкі. Земскія саборы ў яго — зародак выбарнасці і галаснасці для многіх засляюў Старажытнай Русі. Земскія саборы і Наўга-

родскае веча — усё ж праяўленае галаснасці безгалосных эпох. Парадокс, але Земскі сабор быў скліканы пры Іване Грозным, які «хацеў павянчаць апырчнину і Земскі сабор».

Глыбей іншых Ключёўскі адчуваў «анатомію рабства»: «Царь Борис возшел на престол не по праву родства, он не был отягощен прямым участием в злодействах опричнины и, по крайней мере формально, принял власть

от Земского собора. Ему следовало всего крепче держаться за свое значение земского избранника, а он пристроился к старой династии по вымышленным завещательным распоряжениям... Проникаешься сожалением, до чего может потеряться человек, хотя бы и царь».

Сяляства ў Ключёўскага — спрадвеку беззямельнае. Даследуючы станаўленне прыгоннага права, ён робіць вывад, што прыгоннае права, створанае шляхам запазычанасці сялян, з 'яўляецца пагрозай дзяржаве, якая страціла масавага падаткападальшчыка. Адсюль тэзіс Ключёўскага аб барацьбе дзяржавы з дваранствам за сялян.

М. СЯМЕНЧЫК, студэнт IV курса гістфака.

150-годдзю В. О. Ключёўскага на гістарычным факультэце была прысвечана студэнцкая вучэбна-практычная канферэнцыя. На канферэнцыі былі заслуханы паведамленні аб жыцці і навуковай дзейнасці вучонага, першых і наступных працах па айчыннай гісторыі, аб вяршыне яго навуковай творчасці — «Курсе рускай гісторыі», аб лектарскім і педагогічным майстэрстве гісторыка і інш. Сёння і часткова ў наступным нумары газеты мы пазнаёмім вас з фрагментамі выступленняў на канферэнцыі студэнтаў-гісторыкаў 4-га курса. Змяшчаем таксама некаторыя афарызмы Ключёўскага, выказванні аб гісторыі, аб народнай адукацыі, вершы і інш., падабранае дацэнтам В. М. Чарапіца.

«ПРОГРЕСС МЫСЛИ В ТОМ, ЧТО ДОСТИГНУТУЮ ЦЕЛЬ ОНА ПРЕВРАЩАЕТ В СРЕДСТВО ДЛЯ ДАЛЬНЕЙШЕЙ ЦЕЛИ...»

В. О. КЛЮЧЁУСКИ.

«У жыцці вучонага і пісьменніка галоўныя бібліяграфічныя факты — кнігі, важнейшыя падзеі думкі» — так акрэсліў жыццёвае крадзе свайго папярэдніка па кафедры рускай гісторыі Маско-

га. Адно было выдавочным — асноўным аб'ектам даследавання гісторыка заставаўся народ. Гэта асаблівасць творчага інтарэсу выявілася яшчэ ў першай вялікай працы вучонага — «Ска-

працэсу ў свеце, безумоўна, былі крокам наперад у развіцці рускай буржуазнай думкі.

Будучы патрыётам, ён не прымаў шавіністычных поглядаў аб выключнасці народаў, іх паста-

ЖЫЦЦЁВАЕ КРЭДА ВУЧОНАГА

ўскага ўніверсітэта С. М. Салаўёва буйнейшы айчынны гісторык другой паловы XIX — пачатку XX стагоддзя Васіль Осіпавіч Ключёўскі (1841—1911гг.). Гэтага крэда прытрымліваўся ён і сам ў сваім напружаным, штотыднёва распісаным жыцці.

Кнігі і думкі адлюстроўвалі ўсю сутнасць унутранага жыцця гісторыка. Выхадзец з беднай сям'і сельскага свяшчэнніка, вельмі таленавіты і працаздольны, ён пачаў свой шлях у навуку адразу пасля адмены прыгоннага права ў Расіі і закончыў у перыяд паміж дзвюма буржуазна-дэмакратычнымі рэвалюцыямі. У 70—80 гг. В. О. Ключёўскі дасягнуў сапраўднай ўсерасійскай вядомасці. Менавіта ў гэты час ім былі напісаны найлепшыя працы: «Древнерусские жития святых как исторический источник», «Боярская дума Древней Руси», «Происхождение крепостного права в России» і іншыя. Тады ж гісторык пачаў працаваць над асноўнай абагульняючай працай «Курс рускай гісторыі», які складаўся з лекцый, працытаных аўтарам у Маскоўскім ўніверсітэце і ў Маскоўскай духоўнай акадэміі. У 1904—1910 гг. выйшлі ў свет чатыры тамы «Курса». Пазней на аснове студэнцкіх запісаў быў выдадзены пяты том.

На працягу паўстагоддзя ў творчасці В. О. Ключёўскага праходзіў складаны працэс, які адлюстроўвае ўсю звалюцыйную яго поглядаў. Не ўсе яго сучаснікі маглі ўлавіць змены ў тэарэтычных палажэннях вучона-

зание иностранцев о Московском государстве», працягнута яна была і ў «Курсе». Тут ён паслядоўна абгрунтаваў сваю канцэпцыю гістарычнага працэсу ў Расіі.

Вялікі поспех «Курса рускай гісторыі» пры жыцці аўтара і папулярнасць яго ў наш час тлумачыцца шэрагам прычын. Перш за ўсё «Курс» быў першай і, на жаль, адзінай спробай праблемнага падыходу да выкладання рускай гісторыі. Акрамя таго, Ключёўскі захаваў увагу на гісторыю не дзяржавы, а народа, імкнуўся паставіць на першы план ролю апошняга ў гісторыі. Нарэшце, даследаванне, з 'яўляючыся вынікам вялікай творчай працы аўтара, было мастацкім па форме і лёгка ўспрымалася. Адзначаны асаблівасці «Курса» захоўваюць сваю значнасць і ў цяперашні час. Значна складанейшае пытанне аб метадалагічных і ідэйных збудаваннях В. О. Ключёўскага, на якіх узводзіліся і спачывалі яго працы. Зразумела, што аўтар не прытрымліваўся марксісцкага разумення гістарычнага працэсу і сацыяльна-эканамічных фармацый, акрэсліваўшы яго сутнасць, але, як апошні буйнейшы прадстаўнік рускай буржуазнай гістарычнай думкі, ён унёс у яе развіццё шмат цікавага і змястоўнага ў параўнанні са сваімі папярэднікамі. Тэарэтычнае збудаванне В. О. Ключёўскага: геаграфічнае асяроддзе — людско-грамадства (народ) — чалавечая асоба, а таксама прызнанне агульнасці гістарычнага

янных асаблівасцяў, дадзеных раз і назаўсёды. Быў уважлівы да гістарычных лёсаў усіх народаў, жывучых у Расіі; шмат пісаў пра Беларусь. На жаль, яго адносіны да гэтай праблемы яшчэ не сталі прадметам спецыяльнага даследавання.

Ацэнкі метадалагічных поглядаў гісторыка былі шматлікімі, разнастайнымі, шматпланавымі і, разам з тым, усюды суб'ектыўнымі. Зразумела, іх супярэчліваасць тлумачылася перш за ўсё ідэалагічнымі поглядамі крытыкаў, але ў значнай ступені яна залежала ад суб'ектыўных імкненняў «знайсці» ў Ключёўскага водгук сваіх поглядаў на гісторыю. Такага падыходу не пазбегла акадэмік М. В. Нечкіна, стварыўшая ў 1974 г. цудоўнае даследаванне аб жыцці і творчасці гісторыка. Значнай мадэрнізацыяй вобліка Ключёўскага адрозніваюцца артыкулы К. Кедрова («Наш современник Василий Ключевский»). — «Известия», 9.01.1988 г.), амерыканскага даследчыка Т. Эманса і іншых. Думаецца, што такая колькасць поглядаў на гісторыка і яго працы натуральна, таму што сапраўдная навука, сапраўднае дэмакратычнае немагчыма без сутыкнення поглядаў і меркаванняў. Гісторык Ключёўскі быў не толькі вучоным, але і таленавітым пісьменнікам, тонкім псіхалагам і педагогам, цудоўным лектарам. Ключёўскі патрэбен нашаму часу менавіта сёння, калі ў жыцці краіны, народа праходзяць гістарычныя змены. Гісторыя — заўсёды фактар сучаснасці, асабліва ў пераломныя эпохі.

В. ЧАРАПИЦА.

З афарызмаў

— Говоруну не бываюць умными. Люди, которые легко говорят, обыкновенно трудно понимают.

— Есть люди, которые умеют говорить и не умеют ничего сказать. Высшая степень искусства говорить — умение молчать.

— Из двух полуумных никогда не останется и одного умного.

— Что такое диссертация! Это труд, имеющий двух оппонентов и ни одного читателя.

— Христы редко являются — как комары, но Иуды не переводятся — как комары.

З вершаў

Я вспомнил молодость: бывало,

Взьерошив темный лес волос

Ватага наша разрешала бездонной вечности вопрос.

Бывало вешнею порою, набекрень,

Фуражки сдвинув толпою

Орем и бродим целый день!

И все так просто, так доступно

Все трын-трава, все нипочем,

И шепчет голос неотступный,

Что на «Ура» мы жизнь возьмем.

А ныне, в тихий вечер мая,

Сидишь, уныло глядя вдаль,

Украдкой хрипло напевая:

«Кого-то нет, чего-то жаль».

И чуешь, по главе плешивой,

Как по болоту подо льдом,

Играет месяц шаловливый

Своим насмешливым лучом.

1893 г.

МАЦНЕЙШЫЯ Ё СПАРТЫЎНАЙ

ГІМНАСТЫЦЫ

Арганізавана прайшло ва ўніверсітэце асабіста-каманднае першынство па спартыўнай гімнастыцы сярод жанчын у праграме кругдагадовай спартакіяды.

Зноў, як і ў мінулым годзе, першае агульнакаманднае месца заваявалі дзяўчаты факультэта педагогікі і метадыкі пачатковага навучання. Падрыхтаваў каманду-пераможцу старшы выкладчык кафедры фізічнага выхавання В. В. Мышкевіч. Другое месца ў каманды матэматычнага факультэта, трэцяе — у прадстаўніц біялагічнага факультэта. Далей месцы размеркаваліся такім чынам: 4 — філалагічны факультэт, 5 — факультэт правазнаўства, 6 — фізічны факультэт, 7 — гістарычны факультэт.

У асабістым першынстве ганаровае першае месца заняла студэнтка матэматычнага факультэта Кацярына Мікевіч. Эдзіта Максімчык (факультэт тэорыі і метадыкі пачатковага навучання) была другой. Прадстаўніца матэматычнага факультэта Вольга Філабава стала ў спаборніцтвах трэцяй.

НА ЗДЫМКАХ (левым) пераможцы асабістага першынства (злева-направа) Кацярына Мікевіч, Эдзіта Максімчык, Вольга Філабава;

на правым здымку — прызёр агульнакаманднага першынства, каманда дзяўчат факультэта тэорыі і метадыкі пачатковага навучання.

ЗНОЎ ПЕРШЫЯ

Адбыліся паўфінальныя гульні першынства ВНУ Беларусі па ручному мячу сярод жаночых каманд, у якіх прымалі ўдзел 8 мацнейшых каманд БССР. Каманда Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта паспяхова правяла сустрэчы і зноў заняла першае месца, пакінуўшы ззаду такіх вопытных саперніц, як каманды ІФК, БПІ, Брэсцкага педагогічнага інстытута, Магілёўскага тэхналагічнага інстытута, а таксама Віцебскага тэхналагічнага інстытута.

Пасля двух тураў прызавыя месцы размеркаваліся наступным

чынам:

1. ГрДзУ — 24 ачкі;
2. ІФК-Мінск — 20 ачкоў;
3. БПІ-Брэст — 16 ачкоў.

Рыхтаваў каманду па ручному мячу да ўдзелу ў першынстве старшы выкладчык кафедры фізічнага выхавання Міхаіл Фёдаравіч Буря.

І. БЕЛАОКІ.

НА ЗДЫМКУ: зборная па гандболу Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Я. Купалы.

КЛАСІЧНАЯ БАРАЦЬБА

Перамога ў Фінляндыі

З 12 па 13 студзеня ў г. Каула (Фінляндыя) праходзіў міжнародны турнір па класічнай барацьбе, у якім прымала ўдзел і зборная каманда нашага Гродзенскага ўніверсітэта, якую ўзначальвалі загадчык кафедры фізічнага выхавання заслужаны трэнер СССР Вячаслаў Максімовіч і старшы выкладчык кафедры фізвыхавання Аляксандр Кудзель.

Каманда нашых барцоў-класікаў выступіла паспяхова: у іх актыве 2 першыя месцы, 3 другія і 1 3-е.

Хацелася б адзначыць поспех дэбютанта міжнародных спаборніцтваў, майстра спорту, студэнта 1 курса факультэта фізічнай культуры Ігара Пяўцова, які стаў мацнейшым у вагавай катэгорыі да 48 кілаграмаў. Паспяхова выступіў на адказных спаборніцтвах наш ветэран, заслужаны майстар спорту выкладчык кафедры фізвыхавання Анатоль Федарэнка, які ўпэўнена выйграў усе сустрэчы і заваяваў галоўны прыз у вагавай катэгорыі да 100 кілаграмаў. Акрамя гэтага Анатоль атрымаў яшчэ і прыз за самую хуткую перамогу — усяго 25 хвілін спатрэбілася нашаму волату, каб «прыпячатаць да каўра» лапаткамі аднаго са сваіх сапернікаў.

Другімі на турніры сталі студэнт 1-га курса факультэта фізічнай культуры майстар спорту СССР Ігар Вараб'еў — вага 74 кілаграмы; студэнт 2 курса факультэта фізічнай культуры майстар спорту СССР Валерыі Цыленць — 82 кілаграмы; студэнт 2 курса факультэта правазнаўства майстар спорту СССР Юрый Цымбарэвіч — 90 кілаграмаў.

ІІІ месца ў вазе да 74 кілаграмаў заняў студэнт ІV курса матфака майстар спорту СССР Юрый Бойка.

Турнір у Фінляндыі стаў добрай праверкай гатоўнасці нашых барцоў перад Спартакіядай ВНУ БССР, якая адбудзецца ў сярэдзіне лютага ў нашым горадзе Гродна.

А. СМАЛЯКОУ.

Наш адрас:
230023, г. Гродна,
вул. Ажэшка, 22, пакой 404,
тэл. 44-72-97

Газета выходзіць
штотыднёва

Гродзенская абласная
ўзбуйненая друкарня
вул. Паліграфістаў, 4.

Зак. 591

2000 экз.

Рэдактар
Л. С. ЗАСЕЛЬСКАЯ.